

ŠIŠÁK BAJKALSKÝ

Scutellaria baicalensis

Šišák bajkalský

Další jména:
baical scullcap

ÚČINNÉ LÁTKY

Obsahuje pryskyřici, třísloviny, škálu flavonoidů (např. Baicalein, wogonin, oroxylin-A) a jejich glykosidů (baikalin, wogonosid, oroxylin A-7-glukuronid), také obsahuje melatonin.

ÚČINKY

Působí na vícero úrovních proti zánětu, snižuje množství prozánětlivých působků, wogonin přímo blokuje enzym cyklooxygenázu (což je vlastně i mechanismus účinku nesteroidních antirevmatik typu ibuprofenu), protizánětlivý efekt má wogonin i na kůži (možné využití u atopiků); baikalein vykazuje antioxidační aktivitu; má ochranný účinek na játra včetně antifibrotického (proti zmnožení vaziva), na vícero úrovních působí proti alergiím (a to tak, že v testech vyšel 5-10x účinněji než azelastin (!)), má ochranný vliv na nervové buňky, snižuje tlak u hypertoniků (lidí s vysokým krevním tlakem), zabraňuje krevním destičkám ve srážení, snižuje cholesterol, působí proti úzkosti, zlepšuje spánek, vykazuje i mírný účinek proti mikrobům (jak proti virům, bakteriím, tak i houbám), účinkuje proti nevolnostem a nevolnostem navozeným chemoterapií, snižuje negativní dopad chemoterapie na imunitu.

POUŽITÍ

Podporuje krvetvorbu během chemoterapie a tvorbu nových buněk v kostní dřeni, k výplachům u zánětu dásní, u chronických zánětlivých stavů jako je astma, artritida (zánět kloubů) a alergie, jako ochrana jater při žloutence, u nevolností, u metabolického syndromu a prevence komplikací při diabetu.

BEZPEČNOST

Šišák je bezpečná nejedovatá rostlina, která se může užívat na akutní i chronické obtíže, v těhotenství pouze na doporučení

lékaře, je kontraindikován při léčbě žloutenky interferonem, existují zprávy o ovlivnění jaterního cytochromového enzymového systému P450 (zpomalení odbourávání na cytochromu CYP1A2 a CYP2E1), nejsou ovšem k dispozici klinická data o vzájemném působení na úrovni lék-rostlina, dále existuje ještě teoretická interakce mezi léky na ředění krve - antikoagulancii (warfarin a další) a šišákem – může zvýšit riziko krvácení. Pro použití při kojení nemáme dostatek údajů.

ZPŮSOB POUŽITÍ A DÁVKOVÁNÍ

Tradičně se užívá kořen, ale v experimentech se používaly i nadzemní části. Sušená rostlina: 6 – 15 g/den tekutý extrakt (1:2): 30 - 60 ml/týden či 4,5 – 8,5 ml/den v rozdělených dávkách. Baicalein: 100-2800mg/den.

Zdroje:

ZHAO, Tiantian, et al. *Scutellaria baicalensis* Georgi.(Lamiaceae): a review of its traditional uses, botany, phytochemistry, pharmacology and toxicology. *Journal of Pharmacy and Pharmacology*, 2019, 71.9: 1353-1369.

HANG, Yuanxing, et al. Baicalin reduces blood lipids and inflammation in patients with coronary artery disease and rheumatoid arthritis: a randomized, double-blind, placebo-controlled trial. *Lipids in health and disease*, 2018, 17.1: 146.

LI, Min, et al. Safety, tolerability, and pharmacokinetics of a single ascending dose of baicalein chewable tablets in healthy subjects. *Journal of ethnopharmacology*, 2014, 156: 210-215.

WANG, Zi-Long, et al. A comprehensive review on phytochemistry, pharmacology, and flavonoid biosynthesis of *Scutellaria baicalensis*. *Pharmaceutical biology*, 2018, 56.1: 465-484.

YINGRUI, Wang, et al. Research progress of active ingredients of *Scutellaria baicalensis* in the treatment of type 2 diabetes and its complications. *Biomedicine & Pharmacotherapy*, 2022, 148: 112690.

ZHOU, Xian, et al. Drug-herb interactions between *Scutellaria baicalensis* and pharmaceutical drugs: Insights from experimental studies, mechanistic actions to clinical applications. *Biomedicine & Pharmacotherapy*, 2021, 138: 111445.

SONG, Jia-Wen, et al. Applications, phytochemistry, pharmacological effects, pharmacokinetics, toxicity of *Scutellaria baicalensis* Georgi. and its probably potential therapeutic effects on COVID-19: a review. *Chinese Medicine*, 2020, 15.1: 1-26.

DONG, Ruihua, et al. Safety, tolerability, pharmacokinetics, and food effect of baicalein tablets in healthy Chinese subjects: a single-center, randomized, double-blind, placebo-controlled, single-dose phase I study. *Journal of ethnopharmacology*, 2021, 274: 114052.